

## Recension: Battle mellan dans och fiol i Yxskaftkälen

Rygg mot rygg i tunnelbanebrus. Selfies där den ene blir den andres bakgrund. Det är lördag och Jämtlandspremiär för "Bach in the street" i Yxskaftkälens bygdegård.



Semmy Stahlhammer spelar fiol i "Bach in the street". Foto: Peter Bothén

Semmy Stahlhammer och Maele "Reeflex" Sabuni är båda födda i Sverige av föräldrar som flytt hit. Semmy Stahlhammers judiska föräldrar flydde nazisterna, Maele "Reeflex" Sabunis föräldrar flydde politisk förföljelse i Kongo. Deras bakgrunder, liknande men också olika, är utgångspunkten för uppsättningen som inleds med frågorna: "Vem är du? Var kommer du ifrån? Vart ska du?"

Ett kvarglömt fiolfodral blir en inledning till ett samtal där rösterna är musik och dans. Stahlhammer spelar klassiskt, klezmer, pop och svensk folkmusik, Sabuni svarar med en blandning av streehdans, afrikansk dans, folkdans, klassiskt och modernt. Fragment av berättelser kliver fram; Sabuni klipper Stahlhammers hår, dansar ut lyckan över ett barn, förtvivlan över ett krig och en flykt, känslan att ha förlorat allt. Musik och dans battrar med varandra men samarbetar också, musikens rytmer översätts i rörelsens rytmer, en liggande violinist vänder rummet på högkant. Hjärtslag blir rörelse.

I marginalen rör sig funderingar om kulturens indelning i smalt och brett, fint och fult. Själva titeln rymmer en föreställd motsättning: klassisk musik mot gatans dans – en bild som kompliceras. Fiolen hör hemma i konsertsalar – men också traditionellt på dansbanor och tar plats i gaturummet. Det klassiska kan vara bredare än det moderna. På samma sätt rör sig dansen från det riktigt smala till det riktigt breda. Till detta kommer föreställningen om vilken typ av uppsättningar som oftast spelas i bygdegårdar – där bryter "Bach in the street" normen och passar in utmärkt.

Eftersamtalet ger känslan av att tanken är att berätta mycket mer med föreställningen än vad den lyckas förmedla i dans och musik. Jag tycker ofta att eftersamtal kan vara överflödiga, pratar sönder det upplevda. Men här är det inte så, samtalet tillför mycket.



Maele "Reeflex" Sabuni dans och Semmy Stahlhammer musik möts i "Bach in the street" som hade Jämtlandspremiär i Yxskaftekälen i lördags. Foto: Peter Bothén

Sekvensen där Stahlhammers hår klipps, som mer blir en komisk detalj i föreställningen, visar sig ha en mörk bakgrund. Yrket som frisör hjälpte hans pappa undan döden. Frisörer behövdes under andra världskriget, både för att klippa soldater och slavarbetare. När fadern sedan flydde ett läger och gick in i den polska motståndsrörelsen fick han kodnamnet frisör – vilket också fått ge namn åt den bok Semmy Stahlhammer skrivit om sin far. Här blir också skillnaderna mellan de två tydliga: Att bli förföljd för den man är eller för sina åsikter. Att växa upp med flera medlemmar ur sin släkt eller en bakgrund där alla utom föräldrarna är döda.

I söndags gavs en offentlig föreställning på Härjedalens fjällmuseum och på fredag 13 april spelas "Bach in the street" på Gamla tingshuset. Dessutom turné under veckan till skolor i Strömsund, Funäsdalen, Häggenås, Östersund, Ås, Bräcke och Kälarne.

## **Recension: Bach in the street**

Produktion: Estrad norr/Länsmusiken Stockholm/Vargkatten produktion

Violinist & Bachspecialist: Semmy Stahlhammer

Dansare & koreograf: Maele "Reeflex" Sabuni

Idé, regi, produktion: Anita Santesson

(Yxskaftekälens bygdegård, lördag)

Malin Palmqvist

[malin.palmqvist@mittmedia.se](mailto:malin.palmqvist@mittmedia.se)